

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/24/2024
Identifikačné číslo spisu:	6121559588
Dátum vydania rozhodnutia:	26.11.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Radoslav Svitana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6121559588.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne T. G., narodenej XX. Q. XXXX, U., U. XXX/XX, zastúpenej advokátom Mgr. Máriom Mališom, Bratislava, Dunajská 8, proti žalovanému J.. H. E., narodenému XX. J. XXXX, U., Q. F. XXXX/XA, zastúpenému Advokátskou kanceláriou ŠČURY, s. r. o., Čadca, M. R. Štefánika 2618, IČO: 47 258 055, o zaplatenie 282,50 eura s príslušenstvom, o zaplatenie 3.255,38 eura a o vzájomnej žalobe, vedenom na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 7C/2/2022, o návrhu žalovaného na príkazanie sporu z dôvodu vhodnosti, takto

rozhodol:

Návrhu žalovaného na príkazanie sporu vedeného na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. 7C/2/2022 Mestskému súdu Bratislava IV n e v y h o v u j e.

Odôvodnenie

- Okresný súd Prievidza predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 39 ods. 3 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) na rozhodnutie o návrhu žalovaného na príkazanie sporu Mestskému súdu Bratislava IV z dôvodu vhodnosti podľa § 39 ods. 2 CSP.
- Žalovaný svoj návrh v zmysle § 39 ods. 2 CSP odôvodnil tým, že v obvode Mestského súdu Bratislava IV majú trvalý pobyt žalovaný, žalobkyňa a sídlo obaja právni zástupcovia strán sporu, čo prispeje z dôvodu hospodárnosti k efektívnejšiemu prejednaniu a rozhodnutiu sporu.
- Žalobkyňa s návrhom žalovaného súhlasila.
- Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Prievidza a Mestskému súdu Bratislava IV, príslušný na rozhodnutie podľa § 39 ods. 3 CSP, preskúmal vec a dospel k záveru, že návrh žalovaného na príkazanie sporu nie je dôvodný, a preto mu nebolo možné vyhovieť.
- Podľa § 39 ods. 2 CSP na návrh ktorejkoľvek zo strán možno spor prikázať inému súdu tej istej inštancie aj z dôvodu vhodnosti.

6. Príkazanie (delegácia) z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu. Podmienky prikázania vecí preto treba vykladať reštriktívne. Ak by bola vec prikázaná inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto prikázanie neboli splnené podmienky, predstavovalo by to porušenie ústavne zaručenej zásady, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky).

6.1. Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie. Dôvody delegácie môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä však osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Vzhľadom na charakter delegácie ako výnimky zo zásady, že vec prejednáva a rozhoduje súd, ktorého príslušnosť vyplýva zo zákonom stanovených kritérií, musí mať aj dôvod delegácie vždy výnimočný charakter.

7. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia ustanovenia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú dané dôvody výnimočného charakteru. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie zahŕňa komplexné posúdenie predmetného konania a pomerov strán na oboch procesných stranách.

8. V danom prípade je tvrdeným dôvodom vhodnosti delegácie tá okolnosť, že strany sporu majú trvalý pobyt v územnom obvode Mestského súdu Bratislava IV a rovnako tak ich právni zástupcovia majú sídlo v obvode tohto súdu.

9. Dôvody uvádzané žalovaným bez ďalšieho nezodpovedajú kritériám, ktoré by bolo možné relevantne zohľadniť pri prelomení práva strany sporu na zákonného sudcu a uvažovaní o prikázaní sporu (veci) inému súdu. Zmena trvalého pobytu strany sporu v priebehu konania (v čase podania žaloby - návrhu na vydanie platobného rozkazu mal žalovaný bydlisko v obvode Okresného súdu Prievidza) a ani sídlo právneho zástupcu nie sú okolnosti, ktoré by vykazovali charakter takej výnimčnosti, aby bolo možné návrhu na prikázanie veci z dôvodu vhodnosti vyhovieť. Zmena bydliska žalovaného, ku ktorej došlo v priebehu súdneho konania, je bez právneho významu, nakoľko civilné sporové konanie je ovládané zásadou perpetuatio fori (§ 36 ods. 2 CSP), v zmysle ktorej sa príslušnosť súdu určuje podľa okolností daných v čase začatia konania a takto určená príslušnosť trvá až do jeho skončenia. Vo všeobecnosti problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností či vynaložením vyšších výdavkov za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd sú skôr bežné a sami osebe neodôvodňujú prikázanie sporu inému súdu. Napokon strana sporu má právo zvoliť si v konaní zástupcu zohľadňujúc aj jeho sídlo, prípadne ak je zvoleným zástupcom advokát (ako je tomu v tejto veci), môže sa dať zastúpiť iným advokátom.

10. V neposlednom rade najvyšší súd tiež poukazuje na štádium, v ktorom sa konanie na Okresnom súde Prievidza už nachádza. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že Okresný súd Prievidza v spore vykonal viaceré procesné úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci, uznesením č. k. 7C/2/2022-112 z 10. januára 2023 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/20/2023 z 20. marca 2023 rozhodol o pripustení zmeny žaloby, uznesením č. k. 7C/2/2022-178 z 3. novembra 2023 odmietol podanie žalovaného v časti o zaplatenie 12.000 eur a dňa 13. septembra 2024 nariadil v spore pojednávanie, na ktorom vypočul strany sporu. Ani z tohto pohľadu tak prikázanie sporu Mestskému súdu Bratislava IV nenapĺňa premisu o hospodárnejšom alebo efektívnejšom prerokovaní sporu.

11. S ohľadom na vyššie uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu žalovaného nevyhovel.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.